

QUÈ DIU LA CONSTITUCIÓ EUROPEA?

Relacions entre la Unió i els Estats membres

- Article I-5. “**La Unió respectarà la igualtat dels Estats membres** davant de la Constitució, així com la seva **identitat nacional, inherent a les estructures fonamentals polítiques i constitucionals d’aquests, incloent-hi el sistema de les autonomies locals i regionals (...)**”.

El principi de subsidiarietat

- Article I-11
  - La **delimitació de les competències** de la Unió es regeix pel **principi d’atribució**. La Unió actua dins els límits de les competències que li atribueixen els Estats membres en la Constitució. **Qualsevol competència no atribuïda a la Unió, correspon als Estats membres.**
  - L’exercici de les competències de la Unió es regeix pels **principis de subsidiarietat i proporcionalitat**.
  - En virtut del principi de subsidiarietat, **la Unió només actua en els àmbits de la seva competència sempre que la seva acció sigui més eficaç que una acció duta en l’àmbit estatal, regional i local.**
  - **Els principis de subsidiarietat i proporcionalitat s’aplicaran d’acord amb el** Protocol annex a la Constitució.
- Segons el *Protocol sobre l’Aplicació dels Principis de Subsidiarietat i Proporcionalitat*, tota Constitució comunitària haurà de **vetllar de manera permanent per aquests dos principis**. La Comissió, abans de proposar un acte legislatiu farà consultes, i quan sigui necessari inclourà també la dimensió local i regional de les accions que proposi.
- Qualsevol projecte de caire legislatiu, haurà d’**avaluar l’impacte financer de la mesura**. En el cas d’una llei marc europea, caldrà incloure en aquesta avaluació els efectes de la **normativa a avaluar, per part dels estats membres, i quan calguin, els efectes en la normativa regional**. A més, els projectes d’actes legislatius tindran en compte la necessitat que **qualsevol càrrega**, ja sigui financera o administrativa, **que recaigui sobre la Unió, els governs nacionals, les autoritats regionals o locals**, els agents econòmics o els ciutadans **sigui el més reduïda possible i proporcional a l’objectiu a assolir**.

- ❑ La **participació dels parlaments dels Estats membres en el control de l'aplicació del principi de subsidiarietat és una novetat important d'aquesta Constitució**. A més, també es reconeix en el Tractat la possibilitat de consultar els parlaments de les regions amb competències legislatives.
- ❑ Els **parlaments estatals podran participar en les activitats de la UE** i també podran manifestar la seva **opinió sobre els projectes legislatius europeus** que les institucions els hi **comunicaran obligatòriament**.
- ❑ En un **termini de sis setmanes** a partir de la data de transmissió dels projectes d'actes legislatius, els **parlaments dels estats membres o qualsevol de les seves cambres**, poden enviar als presidents del Parlament Europeu, del Consell i de la Comissió un **dictamen motivat que exposi per què una proposta no compleix el principi de subsidiarietat**. La **consulta del parlament estatal a les cambres regionals** amb competències legislatives, **depèn de cada parlament estatal**.

Accés al Tribunal de Justícia de la UE per violació del principi de subsidiarietat

- ❑ Els **parlaments dels Estats**, a través de l'Estat del que formen part, poden formular un **recurs per violació del principi de subsidiarietat**. Aquest recurs l'haurà d'interposar un estat membre, o transmetre'l de conformitat amb el seu ordenament jurídic. En nom del parlament estatal o d'una cambra d'aquest.
- ❑ El **Comitè de les Regions també podrà interposar un recurs** per violació del principi de subsidiarietat respecte a actes legislatius que requereixen de la consulta d'aquest òrgan.

La participació de les regions en el Consell de Ministres de la UE

- ❑ *Article 1.23.2.* "El **Consell estarà compost per un representant de cada Estat membre, de rang ministerial**, facultat per a comprometre el Govern de l'Estat membre que representi i per a exercir el dret a vot". Una de les possibilitats que ofereix aquesta norma és la de permetre i facilitar als governs que associïn a la representació davant el Consell a les autoritats públiques que considerin necessàries. D'aquesta manera Estats amb estructures territorials complexes poden **representar el seu estat davant el Consell segons la diversitat dels seus elements constitutius**.

SITUACIÓ A CATALUNYA I ESPANYA

ESPANYA

- ❑ **Participació de les CCAA en la delegació de l'Estat davant el Consell de Ministres de la Unió Europea.**
  - La Conferència per a Afers Relacionats amb les Comunitats Europees (CARCE) va acordar el 9 de desembre de 2004 la representació directa de les CCAA en determinades formacions ministerials del Consell de Ministres de la UE. Aquest acord implica la incorporació d'una

representació autonòmica directa en les següents formacions del Consell de la UE: treball, política social, sanitat, consumidors i turisme; agricultura i pesca; medi ambient; i educació, joventut i cultura.

- ❑ **Dos membres** de la Conselleria per a Afers Autonòmics de la Representació Permanent d'Espanya davant la Unió Europea (**COREPER**) **seran funcionaris proposats per les CCAA.**
- ❑ **Les CCAA podran accedir al Tribunal de Justícia de la Unió Europea** quan es tracti d'algun tema de la seva competència.
- ❑ Per primera vegada un govern espanyola ha presentat davant la UE (13 de desembre de 2005), el Memoràndum per a modificar el Reglament Lingüístic de les Institucions Europees, amb la finalitat d'incloure **el català** i les altres llengües cooficials de l'Estat **com a llengua oficial de la Unió.**
- ❑ **Presència de Presidents autonòmics en les Cimeres Transfrontereres.**
  - Assegurar la presència de les CCAA en les Cimeres Transfrontereres on es tracten temes del seu interès. Així ha succeït en la XX Cimera Hispano-Lusitana (Santiago de Compostela, 1 d'octubre de 2004) i en la XVII Cimera Hispano-Francesa (Saragossa, 7 de desembre de 2004).

CATALUNYA

- ❑ **S'ha assegurat la participació de la Generalitat de Catalunya** i de les altres CCAA **en la representació espanyola davant el Consell de Ministres del UE.** El Conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat de Catalunya participà el passat mes de desembre en el Consell d'Agricultura i Pesca de la Unió Europea.
- ❑ **S'ha aconseguit la intervenció de la Generalitat i de la resta de les CCAA en les actuacions de l'Estat davant el Tribunal de Justícia de la UE** quan es tracti de la defensa de les competències autonòmiques.
- ❑ El passat mes de gener **la Generalitat de Catalunya va crear la Delegació del Govern de la Generalitat a Brussel·les.** Aquesta representació té com a objectiu vetlla pels interessos de Catalunya davant les institucions i òrgans de la Unió Europea.
- ❑ **Cal la participació de les CCAA en les relacions de l'Estat amb el Consell d'Europa** i els seus òrgans, i en especial, promoure la cooperació entre el Parlament de Catalunya i l'Assemblea Parlamentària del Consell d'Europa.
- ❑ **Es necessari promoure la presència de la Generalitat en organismes que accepten la participació d'entitats subestats** i tenen objectius relacionats amb competències autonòmiques, com per exemple la **UNESCO.**

- ❑ **Cal incorporà una representació de la Generalitat en la delegació estatal en organismes internacionals** quan es tractin matèries de la seva competència.
- ❑ Promoure la coordinació de polítiques econòmiques, socials i culturals en el conjunt dels territoris del denominat “arc mediterrani” en el marc de la UE, avançant vers la construcció d'**Euroregió Pirineus-Mediterrània**.

L'Euroregió Pirineus-Mediterrània

- ❑ **L'Euroregió ja és una realitat.** El 29 d'octubre de 2004, el Consell Regional de Llenguadoc-Rosselló, el Govern d'Aragó, el Govern de les Illes Balears, el Consell Regional de Migdia Pirineus i la Generalitat de Catalunya van acordar, mitjançant la signatura de la **Declaració “L'Euroregió, un futur compartit”**, posar en marxa de manera oficial una nova Euroregió Pirineus-Mediterrània.
- ❑ Aquest acord neix amb la voluntat d'unir esforços per crear un pol **desenvolupament sostenible basat en la innovació social i territorial**.
- ❑ Amb la participació activa d'organismes de la **societat civil que representen els nostres ciutadans i ciutadanes i dels governs locals i supralocals, es cercaran els ajuts i les complicitats europees i estatals necessaris per garantir l'èxit de la nova Euroregió Pirineus-Mediterrània:**
  - Un espai econòmic, de recerca i innovació tecnològica ambicions al sud d'Europa.
  - Una densa xarxa d'infraestructures al servei de la ciutadania.
  - Una cruïlla d'intercanvis culturals i humans.
  - Un nou motor del Partenariat Euromediterrani.

PER QUÈ HEM DE DIR SÍ A LA CONSTITUCIÓ EUROPEA?

- ❑ Perquè la Constitució europea **reconeix l'autonomia local i regional com a principis i valors de la Unió** i inclou la cohesió territorial.
- ❑ Perquè la **Constitució europea estableix el marc de participació de les regions** i els ens locals de la Unió Europea.
- ❑ Perquè la **Comissió europea**, abans de proposar un acte legislatiu, **haurà de tenir en compte la dimensió regional** i local de les accions que proposa.
- ❑ Perquè per primera vegada la Unió Europea reconeix en un Tractat la possibilitat de **consultar els parlaments de les regions amb competències legislatives**.

- ❑ Perquè la Constitució europea atorga al **Comitè de les Regions** legitimitat per interposar un recurs davant el **Tribunal de Justícia de la UE** per violació del principi de subsidiarietat.
- ❑ Perquè la Constitució europea permet la **presència de representants (de l'estat o de les regions) de rang ministerial en el Consell de Ministres de la Unió Europea**.
- ❑ Perquè les **Regions amb Poder Legislatiu de la Unió Europea (REGLEG)**, que representa a 73 regions i a la meitat de la població de la UE ***“acoge satisfactoriamente el progreso realizado hacia la plena implicación de las regiones con Poder Legislativo en el proceso de decisiones europeo a través de la forma del Tratado por el que se establece una Constitución para Europa”***.¹
- ❑ **Aquesta Constitució inclou molts avenços**. No és un punt d'arribada, **és un punt de partida**. Per això **els socialistes diem SÍ, una afirmació contundent però no conformista**. Un **SÍ que vol anar més enllà**, però que valora molt positivament aquest pas endavant. **Ara és el moment d'Europa!**

¹ Declaració d'Edimburg adoptada per la V Conferència de Presidents de Regions amb Poder Legislatiu (29 i 30 de novembre de 2004).